

Sjøfartsdirektoratet
post@sdir.no

Drammen/ Fredrikstad/ Oslo/Sandefjord/ Skien
9. april 2024

Dette brevet er sendt av:

FNF Buskerud tilsluttede organisasjoner:

DNT Drammen og Omegn, Kongsberg og Omegns Turistforening, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Vestmarka krets av Norges speiderforbund, Oslofjordens friluftsråd, Naturvernforbundet i Buskerud, BirdLife Norge avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

FNF Oslo og Akershus tilsluttede organisasjoner:

Asker Elveforum, BirdLife, avd. Oslo og Akershus, DNT Oslo og omegn, Frogmarkas Venner, Oslo Elveforum, Naturvernforbundet Oslo og Akershus, Nesodden kajakkklubb, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforbund Oslo og Oslofjordens friluftsråd.

FNF Telemarks tilsluttede organisasjoner:

4H Telemark, Birdlife Norge, avd Telemark, Porsgrunn og Omegn Turistforening, DNT Telemark, Grenland krets av Norges Speiderforbund, Naturvernforbundet i Telemark, Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) Telemark, Skogselskapet Buskerud og Telemark, Syklistenes Landsforening Grenland, Telemark Botaniske Forening og Vestfold og Telemark Orienteringskrets.

FNF Vestfolds tilsluttede organisasjoner:

4H Vestfold, Naturvernforbundet i Vestfold, Oslofjordens Friluftsråd, Norges Jeger- og Fiskerforbund Vestfold, Speidere fra Vestfold krets av Norges Speiderforbund og Vestfold KFUK-KFUM Speidere, Den Norske Turistforening ved DNT Horten, Holmestrand og Omegn Turistforening, Larvik og Omegn Turistforening, Sandefjord Turistforening og Tønsberg og Omegn Turistforening, Birdlife Vestfold, Norges Padleforbund ved Havpadlerne Tønsberg og Sandefjord Kajak, Vestfold Orienteringskrets, Norsk Botanisk Forening Larvik, Norges Sopp- og Nyttevekstforbund ved Larvik Soppforening og Tønsberg Soppforening, Sandefjord Forvaltningsråd for Anadrom Laksefisk.

FNF Østfolds tilsluttede organisasjoner:

DNT Vansjø, DNT Nedre Glomma, DNT Indre Østfold, Tistedalen Friluftslag, BirdLife Østfold, Botanisk Forening Østfold, Naturvernforbundet i Østfold, Naturvernforbundet Follo-Moss, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold og Oslofjordens Friluftsråd.

Høring - forskrift om forbud mot utslipp av kloakk fra fritidsbåter i Oslofjorden

Uttalelse fra Forum for natur og friluftsliv

Forum for natur og friluftsliv sine organisasjoner i Akershus, Buskerud, Oslo, Telemark, Vestfold og Østfold består til sammen av 81 natur- og friluftslivsorganisasjoner på regionalt nivå.

Flere av våre tilsluttede organisasjoner i Oslofjord- området jobber aktivt for å iverksette tiltakene i «Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden for å sikre en ren, rik og tilgjengelig Oslofjord for alle». Flere av våre tilsluttede organisasjoner er også en del av Nettverk for en levende Oslofjord som er opprettet for å følge opp at kommunene gjennomfører de tiltakene de har forpliktet seg til i tiltaksplanen.

Vi støtter forslaget til forskrift om forbud mot utslipp av kloakk fra fritidsbåter i Oslofjorden, og mener at et utslippsforbud for fritidsbåter kan bidra til en renere, friskere og mer innbydende Oslofjord.

Utslippsforbudet må gjelde alle båter

Vi mener utslippsforbudet også bør gjelde alle båter som slipper ut kloakk i det geografisk avgrensede området og som ikke reguleres i dag, det være seg yrkesbåter, ferger og hurtigbåter.

Eksempel Nordre Follo kommune

Nordre Follo kommune innførte forskrift om forbud mot utslipp av kloakk i sjøområder fra skip, småbåter og fritidsbåter innenfor kommunens grenser allerede i 2021¹. Forskriften som nå skal gjelde for hele Oslofjorden, bør bruke forskriften fra Nordre Follo som eksempel, og inkludere skip og småbåter, samt ferger og hurtigbåter. Vi anbefaler også Sjøfartsdirektoratet å høre med Nordre Follo om hvordan de følger opp at forskriften er kjent og blir fulgt opp.

I dag sier reglene for skip at dersom skipet har i drift kloakkrensaneanlegg som oppfyller kravene i MARPOL kan det slippe ut kloakk til sjøen uavhengig av avstand fra land. Vi mener at all kloakk bør leveres til et rensaneanlegg, uansett størrelse på båten. Det er heller ikke mulig å rense kloakken 100 %, og derfor bør dette også gjelde rensset kloakkvann.

Mottaksanlegg

Alle store båt havner må ha et mottaksanlegg for kloakk.

I høringsbrevet står det at «Som en følge av forbudet er det naturlig å forvente at økt behov for tømning vil føre til at det bygges ut flere tømmestasjoner for kloakk fra fritidsbåter i kommunene som grenser til Oslofjorden. For at terskelen for å overholde forbudet skal være lav, er det selvsagt

---

¹[Forskrift om forbud mot utslipp av kloakk i sjøområder fra skip, småbåter og fritidsbåter, Nordre Follo kommune, Viken - Lovdata](#)

både ønskelig og nødvendig med ytterligere muligheter for tømning av kloakk for båteierne. Målet er at forholdene legges til rette for at forbudet skal fungere best mulig.».

Og videre:

«Det følger av forurensningsloven § 26 at kommunen skal sørge for nødvendige anlegg for tømning av avløpsvann fra fritidsbåter. Etter forarbeidene skal bestemmelsen forstås slik at den også omfatter kommunens ansvar for å etablere tømmeanlegg, og dermed sørge for et tilstrekkelig tilbud for tømning, i den grad det er nødvendig. Etter forurensningsforskriften § 20-5 har også havneansvarlig, ut ifra behovet til brukerne av havnen, en plikt til å sørge for etablering og drift av mottaksordninger for avfall og lasterester fra skip. Dette gjelder uavhengig av et forbud.».

Vi mener det må stilles krav til alle store, nye båthavner at det legges til rette for et mottaksanlegg, og at eksisterende havner må ha dette på plass innen rimelig tid, for eksempel innen 31.12.2026.

Alle havner må også ha god skilting om hvor de på enklest måte finner og tar i bruk mottaksanlegget. Det enkleste er om man kan tømme kloakken på en avfallsstasjon, uten å måtte gå i land.

Erfaringer fra Sverige og Finland

Vi viser også til Norsk Båtforbund sin [artikkel](#)² om erfaringer med forbud mot tømning av septiktanker i Sverige og Finland. Ifølge artikkelen kan det virke som om enkelte havner i Sverige har hatt problemer med å holde tømmeanlegg vedlike, og manglende velvilje fra båteiere til å betale for avfallshåndtering. Det må sørges for en god tilskuddsordning for at kommunene kan vedlikeholde og drifte anleggene på en best mulig måte. Tømmeanleggene bør også legges til eksisterende renseanlegg. Det jobbes i dag med å utbedre flere renseanlegg langs Oslofjorden, og det bør stilles krav til mulighet for tømning av septik ved alle nye anlegg langs fjorden.

Artikkelen viser også til en modell som praktiseres i Finland. *Her administreres gratis tømning og vedlikehold av en felles kommunal organisasjon kalt «Hold Skjærgården ren».* Dette peker på ideen om å samle ressurser for å håndtere avfall på en kollektiv og bærekraftig måte. Kan Skjærgårdstjenesten involveres i dette arbeidet?

Informasjonskampanjer

For å endre på gammel sedvane, må Sjøfartsdirektoratet iverksette kampanjer som viser at man ikke lenger kan dumpe kloakk i sjøen, og på best mulig måte synliggjøre de nye reglene overfor allmennheten. Vi støtter forslaget i høringsbrevet:

«I utredningen som er gjort av Sjøfartsdirektoratet og Miljødirektoratet anbefales det også at forbudet følges opp med informasjonskampanjer, for å få ut aktuell informasjon om hvordan fritidsbåtbrukere skal forholde seg til bruk av toalettet om bord når de er på tur i Oslofjorden. Etter anbefaling fra politiet kan holdningsskapende arbeid og informasjonskampanjer gjøre båtfolket bevisste på regelverket om utslipp av kloakk fra fritidsbåter, og på hva som skjer med fjorden når urensset kloakk blir sluppet ut. Effekten av holdningsskapende arbeid blir sannsynligvis best dersom

---

² [Tømning av septiktanker i Sverige: Erfaringer fra lovpålegget om utslipp av toalettavfall - Kongelig Norsk Båtforbund \(knbf.no\)](#)

den involverer interesseorganisasjoner, bransjeforeninger og samarbeidende etater. Politiet, Kystvakten, Statens naturoppsyn, Skjærgårdstjenesten og andre frivillige aktører med sjøtjeneste vil kunne bidra med forebyggende informasjon.».

Vi mener at det også må skiltes godt og synlig på havner, fergekaier etc.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Fylkeskoordinator, Kaja Høgås

Forum for natur og friluftsliv Oslo og Akershus

Fylkeskoordinator, Maria Rundhaugen Tesaker

Forum for natur og friluftsliv Vestfold

Fylkeskoordinator, Kristin Fredheim

Forum for natur og friluftsliv Telemark

Fylkeskoordinator, Eirik Knive

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Fylkeskoordinator, Nina Frydenlund